

Monument 'Verloren Parel/Hemelpost' geeft rouw een plek

Gedenkplaats voor stil verdriet in Zeewolde

Beeldhouwer Erik Wallenburg wilde een plek creëren waar verdriet zichtbaar mocht zijn. Vanuit die gedachte ontwierp hij op de algemene begraafplaats van Zeewolde het monument 'Verloren Parel/Hemelpost', bedoeld voor ouders en andere nabestaanden van een stilgeboren kind. Het monument geeft rouw een tastbare plek en maakt een verlies zichtbaar waar vaak weinig aandacht voor is. Zo ontstond een bijzondere ontmoetingsplek voor herinnering, troost en verbinding.

Auteur: Jeroen Poldermans

Het initiatief kreeg meer draagvlak toen uitvaartbegeleider Wilma van Kasteel en 'ervaringsdeskundige' Nancy Polderman zich erbij aansloten. Erik Wallenburg werkte zijn concept samen met technisch projectleider Ed Luigjes uit tot een uitvoerbaar plan, waarna Nacon Stones en De Kruiff Machinebouw het monument realiseerden.

'Een plekje om naartoe te gaan'

'Mensen wisten pas dat ze deze plek misten toen hij er was', vertelt Wilma van Kasteel. In Zeewolde ontbrak een plek waar ouders en andere nabestaanden van een stilgeboren kind hun verlies konden herdenken. Voor Nancy Polderman was dat gemis persoonlijk: zij verloor in 2019 haar zeventienjarige zoon Tim. Ook verloor zij een kindje na negentien weken zwangerschap. 'Voor dat soort kindjes was eigenlijk geen plek', zegt zij. 'Sinds juni 2017 mogen deze kindjes wel geregistreerd worden bij de gemeente, maar ik miste een plekje om naartoe te gaan.'

Meer dan een monument

'Verloren Parel/Hemelpost' werd in oktober 2023 onthuld. Sindsdien heeft het monument een veel bredere betekenis gekregen. 'Behalve een plek voor ouders van stilgeboren kinderen, is het een plek voor iedereen die iemand mist', vertelt Wilma van Kasteel. Daarom maakt ook de brievenbus naar de hemel, 'Hemelpost', deel uit van het monument. Bezoekers stoppen er brieven, kaarten, tekeningen en andere persoonlijke boodschappen in voor een overleden dierbare. Tijdens de jaarlijkse Allerzienviering worden de brieven ritueel verbrand. Met dit ritueel blijft 'Verloren Parel/Hemelpost' niet alleen een monument, maar ook een betekenisvolle ontmoetingsplek.

'Elk detail vertelt een verhaal'

In Zeewolde staan meer kunstwerken van Erik Wallenburg, waaronder het Vlindermonument ter nagedachtenis aan zeven jongeren die in oktober 2004 in korte tijd bij twee ernstige ongelukken om het leven kwamen. Bij datzelfde monument kon men bloemen leggen

Arnout post een brief aan zijn overleden broertje

V.l.n.r. Simon Rhijnsburger, Ed Luigjes, Erik Wallenburg en Wilma van Kasteel. (Nancy Polderman ontbreekt op de foto)

voor de vermoorde Anne Faber, wier lichaam in oktober 2017 in de bossen van Zeewolde werd gevonden. 'Ieder detail van 'Verloren Parel/Hemelpost' vertelt een verhaal', zegt Wallenburg. 'De parel symboliseert het kind dat de ouders verloren hebben. Daarom lijkt het alsof er een parel uit de schanskorf is weggegrukt. De opening die achterblijft, verbeeldt de leegte die nooit helemaal verdwijnt, terwijl het kapotte gaas de pijn en de strijd rondom het verlies zichtbaar maakt. De scheef geplaatste wand symboliseert hoe een ingrijpend verlies een leven uit balans brengt en het glaselement laat licht door als teken van hoop. Wilma van Kasteel kwam met het idee voor Hemelpost, een brievenbus voor post naar de hemel, die ik in het monument heb geïntegreerd.'

Van kunstwerk naar maakbaar object

De vertaalslag van een ontwerp vol symboliek naar een fysieke constructie maakte technisch projectleider Ed Luigjes. 'Erik is de creatieve geest, ik ben meer de technische man', vertelt hij. 'Ik heb me bij dit project aangesloten omdat ook wij, bijna veertig jaar geleden, een levenloos geboren kind hebben gehad.' Samen met Wallenburg werkte hij het ontwerp uit tot een technisch uitvoerbaar geheel. De combinatie van verschillende materialen en de geïntegreerde brievenbus maakte de uitvoering technisch complex. Daarbij werkte Luigjes samen met

Nacon Stones en De Kruiff Machinebouw. 'Het ontwerp moest zijn symboliek behouden, maar tegelijk ook maakbaar en duurzaam zijn en constructief kloppen.'

Schanskorf met ronde en rechte vormen

Voor de technische uitvoering kwam Nacon Stones in beeld. Gijsbert Hendriks van Warbij begeleidde de realisatie van de schanskorven, waarin natuursteen, glas en cortenstaal samenkomen. Het ontwerp week sterk af van standaard schanskorven en vroeg om maatwerk in vrijwel ieder onderdeel. 'Rechte en ronde vormen met elkaar verweven was de grootste uitdaging', zegt Hendriks. Samen met ontwerper Erik Wallenburg, technisch projectleider Ed Luigjes en De Kruiff Machinebouw werd bekeken hoe dit project zowel technisch uitvoerbaar als trouw aan het oorspronkelijke ontwerp kon blijven. Volgens Hendriks kwam de opdracht niet toevallig bij Nacon Stones terecht. 'Wij worden vaker gevraagd voor projecten met afwijkende vormen. Dat is onze kracht.'

Een plek die blijft leven

Drie jaar na de onthulling blijkt 'Verloren Parel/Hemelpost' te voorzien in een behoefte die jarenlang onzichtbaar bleef. Van Kasteel en Polderman zien hoe bezoekers elkaar spontaan ontmoeten, verhalen delen en troost vinden. Ook mensen die hun verlies al tientallen jaren

Verbonden in Verlies

Op 23 november 2022 richtten Wilma van Kasteel, Nancy Polderman en Simon Rhijnsburger de Stichting Verbonden in Verlies op om ondersteuning te bieden bij verlies en rouw in de breedste zin van het woord.

met zich meedragen, weten de plek te vinden. De eerste keer dat de brievenbus naar de hemel werd gebruikt, was een bijzonder moment. Er stond een jongetje met een zelfgemaakte tekening in zijn hand, die hij stuurde aan zijn overleden broertje, dat hij nooit gekend had. Hij stopte de tekening eigenhandig in de bus. 'Dat raakte me', zegt Polderman. 'Dan besef je waarom deze plek zo belangrijk is.' Verloren Parel/Hemelpost is daarmee een monument voor kinderen die zijn overleden, maar er nog altijd bij horen.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!